

EDINOST
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrtkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, vederno pa ob 7. uri večer. — Obujno izdanje stane: za jeden mesec f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri meseca f. — 2.00 : : 1. — za pol leta f. — 5. : : 8. — za vse leto f. — 10. : : 16. — Na naročbo brez priložene naročnine se ne jemijo ozir.

Posemice številke so dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 20 nr., v Gorici po 25 nr. Sobotno večerno izdanje v Trstu 25 nr., v Gorici 4 nr.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je moe!“

Odnošaji v Istri.

Povodom proračunske razprave v posl. zbornici dne 14. in 15. dec. t. d. vneta se je — kakor je že to navada pri nas — živahnih debata, v katerih so razni gospodarji izjavljali svoje pritožbe v imenu strank, kojim pripadajo in v imenu pokrajini, koje zastopajo.

Letos so bili v prvi vrsti odnošaji v Istri in na Primorskem sploh. Kajti lahko rečemo, da še nikdar se niso ti odnošaji osvetlili tako vsestranski, kakor letos. Izvajanja naših zastopnikov so vabudila občo pozornost, zapustivši trajen in globok utis.

Izvestno ustrežemo našim čitateljem, aki jim podamo govor poslanca dr. Ferjančiča, Spinčiča, dr. Laginje in kanonika Kluna po stenografskem zapisniku.

Umejo se ob sebi, da nas govori Laginja in Spinčiča zanimajo v prvi vrsti, s katerim hočemo tudi se prideti s temi govorji.

Evo vam torej:

V soji poslanske zbornice dne 14. decembra je izusti poslanec Spinčič nastopil govor:

I.

Visoka zbornica!

Ni je dežele v monarhiji Habsburgov, katere večina prebivalstva bi bila toliko pretrpelna v dobi konstitucije, kakor Hrvatje in Slovenci Istre.

V prvih časih konstitucionalne dobe niso bili ti niti zastopani v državnem zboru. Skozi trinajst let bili so zastopani po možeh, koji jim niso bili naklonjeni, ampak ki so jim bili celo odkriti sovražniki. Ko so je v letu 1873 posredilo Hrvatom in Slovencem, da so si v treh okrajih Istre (Pazin, Volosko in Lošinj) izvolili lastnega državnega poslanca, Hrvata, in ko je ta poslednji prvikrat omenil istriški Hrvatov tu v državnem zboru, skočil je tedanji minister za notranje stvari, jeden najvajejših ministrov, po koncu vskliknil: Od kodi naenkrat Hrvati v Istri?

Tako daleč, gospoda moja, smo prišli, da tudi ministri za notranje stvari niso vedeli, da obstojje Hrvati v Istri, dasi bi bili morali vedeti to vsaj iz statistike.

Ako pa je deloma opravičiti tedanjega ministra valed okolnosti, da Hrvatje niso bili tu zastopani do tedaj, se pa ministri po letu 1873 ne morajo več opravičevati. Skozi osemnajst let so Hrvatje in Slovenci jednega dela Istre tu sem pošljali moža, ki je pri vsaki priložnosti povzdigal svoj glas za Hrvate in Slovence, toda malo se je uvaževal ta glas.

V prvi periодi do leta 1879. stal je v oposiciji in v tej periодi, to moram omeniti, bilo je vsaj to dobro, da je stal na delu Primorske moč, kateri ni hotel, da se tlačijo Hrvatje in Slovenci Primorske in ki je razumel koristiti dinastijo in monarhije naše.

PODLISTEK.

Bárdyjeva obitelj.

Prigodba iz leta 1848—49.

Poslovni IV. Kurst.

Emerik Bárdy jesdi skozi malo dolinsko vasico, ne sreča ni žive duše; ne sliši niti kokodakanja kokoši, niti no opazi, da bi se iz kačega dimnika kadilo, kar je sploh navadno v kmečkih vasev. To mu dolečno natančanja, da se v onem bipu v vsoj vasi ni kurilo ognjev. — Bog ve, kdo se ju v onej uri klatilo ljudstvo te male vase!

Mrači se že. Lahka, prozorna meglja pokrije dolino. Emerik bi rad pred sorom do spel v Koločvar, radi tega neutrudno nadaljuje svojo pot tudi po nodi.

Proti polnoči se prikaže bleda luna izza sinjih gor, obsevajo rumenkasto listje z bledočimi svojimi žarki. Samotno jaha mladi junak v luninem svitu med gorovjem in skrovjem dalje.

Slabeje je bilo v onem času, ko je poslanec Hrvatov in Slovencev Istre pripadal jedni vladnih strank, v dobi takozvanega vladanja Slovanov od leta 1879. do 1890. V nobeni dobi se Slovani Istre in Primorske sploh niso tako tlačili, kakor ravno v tem času. (Čuje!) Pritožbe so bile pogoste, toda, ali niso niti odgovarjali na iste, ali pa, ako so odgovarjali, bile so le obljube in opravjevanja, da ni mogoče storiti tega in onega, ker tega in onega noče tedanji namestnik, pokojni Pretis, in ker se ga ne more odstraniti.

Odnošaji so postajali vedno hujši: med drugim so zadužili gimnazij v Pazinu, imenovali so pred enajstimi leti škofa, kateri se je postavil takoj na stran zastiralcev Slovanov (Čuje!) in ki je vse poskusil in vse poskuša, da bi iztisnel slovanski jezik iz cerkev. Razvili so se oni odnošaji, koje je videlo vsaj deloma onih 150 poslanec, ki so obiskali Trst v letih 1888 in 1889, in kateri odnošaji so strmoglavili pekojnega Pretisa. Šel je in kmalu potem tudi umrl. Bog mu bodi milostliv!

Ali politika, kojo so tirali tedaj, je ostala, da, tira se danes že v večjo zvitostjo in že v večji meri.

V teh štirih letih sedanjega zasedanja so predlagali svoje tožbe v obilo interpelacijah in govorih istriški poslanci hrvatskega jezika, kakor tudi drugi slovanski poslanci iz Primorske in sicer hrvatskega in slovenskega jezika, pripomočjo deloma drugih slovenskih in hr. poslancev, pripomočjo poslancev naroda češkega, in Nemcev pravičnih tudi Hrvatov in Slovencev. Njihov glas je bil, redi smemo, vox clamantis in deserto.

Nada vlada je po mojem menenju podobna tiču noju, kateri vtika svojo glavo v pesek, da ne vidi, kaj se godi. Ali pa vidi, kaj se godi, pa noče — kar je že hujšo — odpomodi.

Takšo se stvar kaže tudi v sföri tabel. Jaz soglašam z gospodom poslancem za mesta in trge istre in z gospodom poslancem dr. Scheicherjem, kateri je to zadevo označil kot malenkostno, vendar se mi vso to, kar se je zgodilo pri tem in kakor se je postopalo, kdo so provaročitelji, kako so se vedlo oblasti itd., dosdeva tako važno, da se pač smem pri tem pomuditi nekoliko dalje in pridodati tudi nekoliko o letošnjemu misijonu v Trstu.

Kakor vedó gospodje, je sföra o tablah navstavlja na sledeči način. Gospod minister za pravosodje je izdal naredbo, glosom katero so na okrajih sodiščih v Istri razobesiti table tudi v hrvatskem, oziroma slovenskem jeziku, izvezem Biže v Istri in izvzemati Červinjan in Gradiško na Goriškem, ter preskrbeti tudi dvojezičnih pečatov in tiskovin.

Vse je tisto, le topot kopit moti skoraj grozno nočno tišino, ker celo ogromna železna kladiva daleč tam v tihem gozdu (gozdnej kovačnic) mirujejo.

V sej zamišljen sedi Emerik na svojem konju, a boječa žival kar na enkrat obstane, spne ušeski kvičku in nagne glavo na stran, kot da bi kaj poludala.

— No, no — kriči mladenič — tukaj še ne diši po smodniku in ti se že bojiš!

Strašno buhajo in nemirno z glavo otrezajo zadirja konj dalje. Na nekem kraji polje oska pot mej dvema skalnatima stenama, katera je pretrgana z malo rečico, čez kojo je postavljen slab, lesen mostič.

Dospievši mladenič do tega mostu, spne se konj, in se hoče vrniti. Čeravno ga mladenič na vse načine spodbada in navdušuje, vendar noče prestopiti mostu, temuč trdovratno obstane pred njim, topotá in se peni.

Konečno oklene razgotoveni mladenič trepečega konja s koleni ob boku, ter ga

Sedaj je vprašanje, ali je bila ta naredba pravilna in postavna. Na to ni moč odgovoriti z ničesar drugim, kakor sè summum jus in summa injuria gospoda poslanca za mesta in trge istre, da je namreč po § 10. državnega temeljnega zakona zagotovljena jednakost vsem plemenom v Avstriji. In sedaj da vidimo, ali imamo v Istri hrvatsko, oziroma slovensko pleme in ali je to pleme zastopano v posameznih okrajih.

Dolžnost mi je, da tu to povem, četudi bode morda trajalo nekoliko dalje. Mi smo imeli dovolj povoda za nujne predloge, nismo jih stavili, in ako se danes dalje bavim s to zadevo, menda ne bode imeli nobeden vršoka pritoževati se.

Pred seboj imam izkaz o prebivalstvu Istre po narodnosti in sicer z dne 31. decembra 1890.

Tako šteje sodni okraj Buzetski 14.856 Hrvatov, 1834 Slovencev, 990 Italijanov, (Čuje! Čuje!), torej niti 1000 Italijanov, in valje temu še nimajo tam hrvatskega napisa (Čuje! Čuje!).

Pazinski 24.244 Hrv., 148 Slov. in 1757 Italijanov;

Labinjski 9573 Hrv., 242 Slov. in 4897 Ital., torej komaj polovica;

Vodnjanški 9208 Hrv., 51 Slov. in 5507 Ital., torej komaj nekaj čez polovico števila Hrvatov;

Volosko 23.732 Hrv., 1371 Slov. in 706 Italijanov. (Čuje! Čuje!);

Lošinjški 6547 Hrv., 22 Slov. in 4921 Ital., torej približno dve tretjini;

Črški 5289 Hrv., 1 Slov., 2156 Ital., torej nekaj čez jedno tretjino;

Krški 18171 Hrv., 26 Slov., 1516 Ital.;

Koperski 212 Hrv., 22915 Slov., 14192 Ital., torej skoro dvakrat toliko Slovencev kakor Italijanov;

Podgrajški 3817 Hrv., 12440 Slov., in 24 Ital. (Čuje! Čuje!) — to so le uradniki z njih otroci; sicer ni niti jedne italijanske družine v tem okraju.

Sedaj pridejo oni okraji, v katerih so Hrvatje in Slovenci v manjini.

Poreški 4555 Hrv., 38 Slov. in 7593 Italijanov.

Motovunski 6717 Hrv., 888 Slov. in 10375 Ital.;

Puljški 9826 Hrv., 1497 Slov. in 18.689 Ital.,

Rovinjški 3061 Hrv., 20 Slov. in 11.322 Ital.,

Piranški 6 Hrv., 2579 Slov. in 15.921 Ital.; teh 2579 Slovencev so tudi državljeni avstro-ugarske monarhije.

Bujski 46 Hrv., 499 Slov. in 17685 Italijanov.

Vsega ukup je v deželi 140.678 Hrv-

ovščne z vajeti tako močno, da zvesta tival z divjim skokom v hipu preskoči dva sežnja dolgi most. Na onej strani pa zopet obstoji, ter se hoče vrniti.

V trenutku, ko je konj preskočil most, zadoni strašno divje rjovenje iz osušene rečice, na kar se začuje odmev, ali prav za prav onemu rjovenju podobno zijanje iz razpokane skale. Ob enem prideri iz suhe struge kakih deset do petnajst nenavadnih korenjakov, oboroženih s krivimi, visoko držečimi kosami in tudi iz skalnatih razpoke, mimo katere je vodila ozka pot, prihrami tropa obroženega ljudstva.

Mlad junak bi se še lahko vrnil in preil skozi za njim stoječo drhal, — pa morda se je zramoval ubežati premu boju, ali pa je hotel na vsak način dospeti v Koločvar ob določenej uri — dovolj, na mesto vrniti se, zdirja na vso moč proti skalnatemu prelazu,

od koder mu naproti mrgoli neštrelna, z višimi in kosami oborožena množica.

Oglas se račune po tarifu v petitu; na naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegava navadnih vrstic. Poslana, osmetnica in javne zavahale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbah.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovan, ker nefrankovana se sprejema. Rokopisi se ne vredajo.

Naročnina, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo ulica Molina pisočko št. 8, II. nadst. Odprtje reklamacije so proste poštne.

„V edinost je moe!“

tov, 44510 Slovencev, ukupno torej 185.188 Slovanov, in 118.301 Italijanov.

Vedno v deželi sestavljajo torej, kakor je videti, Hrvatje in Slovenci in tu vidimo, da so Hrvatje v osmih okrajih v večini, Slovenci v dveh okrajih, in Italijani v šestih.

Ako bi hoteli ozir jemati le na večino, morali bi biti le hrvatski napis, tiskovine in pečati itd. v Buzetu, Pazinu, Labinju, Vodnjanu, Voloski, Čresu, Krku, potem le slovenski v Kopru in Podgradu in le italijanski v ostalih šestih sodnih okrajih.

Ako se pa hoče ozir jemati tudi na manjšine, potem se mora postopati z vsem jednako. (Prav res!)

V okraju podgrajškem ne treba pravo na pravo nobenega drugega jezika, kakor slovenskega, ker so onih 24 oseb, kakor rečeno, uradniki in njih otroci, tam le od danes do jutri. Ako pa imajo na Voloskem disto italijanske napis, potem bi morali imeti v Bujah tudi slovenske, kajti tu je razmerno toliko Slovencev oziroma Hrvatov, kolikor na Voloskem vpisani Italijanov; in ako imajo v Buzetu, Pazinu, Labinju, Vodnjanu, Lošinju, Čresu, Krku, Kopru poleg hrvatskih oziroma slovenskih, katere bi pa trebalo še le obesiti pri nekaterih okrajih, tudi italijanske napis, potem bi morali imeti v okrajih Poreč, Motovun, Pulj, Rovinj, Piran, poleg italijanskih napisov tudi hrvatske.

S tem jo povsem opravičena omenjena narodba, in tudi prava in pravična in utemeljena v zakonih in primernih istim.

(Dalje prih.)

Shod zaupnih mož v Ljubljani.

III.

(Konec.)

V prvih dveh člankih smo naglašali vse one nasvete, koje so stavili naši zaupni možje po treznom

Uvod tej resoluciji v prvotnem tekstu so je glasil: „Obrada pa naj se tudi dva skrb na povzdigneversko-naravstvenega in dinastičnega čuta itd. itd.“

Vemo, da osnovni odbor ni hotel reči s tem, da je med Slovenci treba še le vabljati verski in dinastički čut, ampak hotel je reči, da je skrbeti za to, da seta že obstoječi čut hrani za vse čase. Ali mi imamo nebotrije nasprotnikov, kateri upravljensko zlobnostjo zavijajo vsako ne dovolj jasno besedo, da nas potem obrekajo in ovajajo na vse strani. Ti nasprotniki bi bili gotovo rekli: glejte jih, saj priznavajo sami, da gledé dinastičnega čuta ni med njimi vse tako, kakor bi moral biti! V rokah naših, ne le zlobnih, ampak tudi vplivnih nasprotnikov, bilo bi to orosje, kako nevarno zato smo želoli — čemur je zbor tudi pritržil —, da bodi v resoluciji jasno povestano, da je verski in narodni čut med Slovenci že obstoječi fakt in danan ravno to dejstvo — poleg obstoječe zakona — daje še posebno praviso do popolne jednakopravnosti.

Istotako opravičen je bilo priporočilo gosp. Frana Podgornika, da bi se zasnoval velik denarni zavod za vse narod slovenski, kojemu zavodu bi bila dolžnost priznavati pogubni vpliv tujega kapitala. Prodrom bil bi temu zavodu namen, da ne bi naša zomljiva prehajala v roke tujcev. Kajti vedno moramo imeti pred očmi staro in neovršeno resnico, da gospodarskemu propadanju sledi vsikdar tudi politička in narodna demoralizacija.

Tak zavod bil bi torej velikega pomena v socialnem in narodnem pogledu. V istih dveh pogledih je bil važen tudi drugi nasvet gosp. Podgornika, da bi se namreč zasnoval srednji delavski list, kateri naj bi v pravilu spravil delavske interese z narodnimi in verskimi.

Gospod Podgornik se je tu dotaknil počelo zadeve in hudo se utegne maščevati nad nami, ako bi si hoteli satiskati svoje oči. Naš delavec je res še počten po veliki večini, ali kdo nam more zajamčiti, da bude še takoj jutri ali pojutrjanje? Nikar ne prezrati na stotino pogubnih vplivov, ki pritiskajo v sedanjem času na siromaka delavca; nikar ne prezirati bobnočin in mamiljivih franz drsnih sleparjev, izkoričajočih bodo in iz iste izvirajoči ogorčenost delavskoga stanu. Ti sleparji bi hoteli udušiti v delavcu vsakoreno idejalno mišljenje, ponisati bi ga hoteli do neme živine, ki le dela in — ja. Tu treba pouka, tu treba dušne in materialne podpore, da ohranimo našega delavca na poti poletja, na visocini človeškega častovanja. Skrbeti moramo, da boda naš delavec res „naš“, kobi — in ta trenotek ni tako daleč — najvažnejše državljanško pravo, volilno pravo. Rojaki! Ne pozabimo, da delavec je glasovne v roki postane činitelj, katerega ne boda smela prezirati nobena stranka!

Opravičenost tudi tega priporočila našega zaupnega moča je torej jasna in nam ne preostaja družega, nego iskrena želja, da bi nas izvršil odber, kateremu sta so izročila poleg drugih tudi ta dva nasveta na uvaženje, skoraj ravnescoli s konkretnimi predlogi ali načrti.

Čez resolucijo VI. bi tudi mi najraje pogrnili plasti molčanja, kakor so to storili naši zaupni moči, kajti ta resolucija govori o odnosajih na Kranjskem. Toda le par besedi.

Jeklena, rimljanska čelada pokriva orjaku glavo, držočemu v svoji levici kratki, širok bojni meč.

Mlađenč zamahne se sabljo tako močno po napaloču, da mu razkoljo čelado. Ali valed presilnega vdorca se mu razleti sablja na drobne kosce.

Orjak vsejedno ne izpusti uzo. Konj se prestrašen vspenja in postavljavi se na zadnji nogi, zgubi ravnotežje ter trči s tako silo jekdecu ob skalo, da režeč obleži polnem onesvesten na tleh.

V trenutku vstrolj nekdo z vrha skale proti mladeniču.

— Kdo se je predrazil streljati? — zavpijo orjak s peklenškim glasom. Divje rječe planejo krvozeljki Vlahi na razoročeno žrtev, na tleh ležeč brez pomoči in zavednosti.

All, glas orjaka nadvlada rjevenje mortvežljnih kmetov.

— Kdo je oni, ki je streljal na mo?

Z vsem svojim srecom pridružujemo se tudi mi želji, izraženi v tej resoluciji, da bi se namreč skoro vsi Slovenci združili v zloženo delo na podlagi vere in narodnosti. — Ta resolucija občaluje tudi, da se je del Slovencev na Kranjskem iznenavljal staremu narodnemu programu. To očitovanje je pravilno. Zato pa je temveč dolžnost voditeljem naroda, da vedenonaglašajo naša nepremična načela in naše idejale, sicer se nam utegne ugrediti, da tudi drugi del kranjskih Slovencev izgubi iz spominata naš star narodni program.

Ostajo nam še resolucija VII. Ta resolucija priposnava dosedanje organizacijo izvenkranjskih Slovencev, kranjskim Slovenjem pa priporoča, da se združijo in organizuju kot „narodna stranka“. Daljši Bože, da bi se našim kranjskim bratom skoro nesničila ta iskrena želja in da bi bilo skoro konec političkemu šaristanstvu, ki zastruplja se svojim krikom vse javno življenje na Slovenskem.

K tej resoluciji so nasvetovali zaupni moži tržaški dodelki, po katerem bi bilo skrbeti za organizacijo našega časnikarstva in pa za ustanovo skupnega organizacijskega fonda.

To je zoper važno poglavje, tako važno, da bodo treba edaj posebej spregovoriti o njem. Za danes budi le naglašeno, da ga morda ni národa, ki bi imel takoj slabo organizirano svoje časnikarstvo, kakor je ima narod slovenski!

D O P I S I .

Iz tržaške okolice. koncem leta 1894. (Isv. dop.) Da se zboljša naše gmočno stanje in s tem tudi politično stališče, treba je v prvi vrsti, da postanejo naši okolišani previdnejši v gospodarstvenem obsiru. Da imajo okolišani precej dobre zasluge, je znano, in kako bi jih ne imeli, ko opravljajo vsakovrstna rokodelstva. Tu dobij poljedelca, ribiča, kamnoseka itd., zidar naš je pa na glasu kot prvi.

Mlekarstvo nosi tudi dobičke, in ženski spol iz bližnje okolice zasluži dokaj s pericom. Napaka je, da mnogokateri okolišani le prerad pogleda v dno kozarca. Zmernega užitka božje kaplje privoči delavnemu človeku mnenda vsakdo, ker ta krepi telo in jasni duh, kar pa je užitega čez mero, skoju obojestransko in še posebno ſepu.

Večkrat sem imel priliko opazovati okolišana, kako rad praznuje dneve, ki niso znamovani v nobeni praktiki; rad dostavi tudi vsakemu večnjemu prasniku tudi svoj „dodatak“, katerega seveda, najraje presedi v krčmi.

Nekateri delavci imajo tudi to grdo našavo, da se na sobotne večere navlečo takozvanega „peteča“, posledica tem sobotnim večerom je, da v nedeljo na vse zgodaj hitijo v bližnjo Žganjarijo gasit si ſejo, in v takem stanu prebijajo ves dan. Naslednjega ponedeljka jim delo gotovo ne diši, ampak sгодi se večkrat, da izostanejo s dela in s tem zhubijo dñino.

Tako škodljive navade morajo se opustiti, mesto teh pa treba uvesti umno gospodarstvo in štedljivost. Namesto nepotrebne zavajljivosti in tratenja časa po pivnicah, vse naj bi vsakdo gospodarsko-poučno ali

Prestrašeni obstoje Vlahi krog njega.

— Jas nisem moril na te, Dokurio, temuč na tega huzarja! — jecila jeden izmed njih, tresač se na vsem životu. Orjakov ostrig pogled bil je vanj uprt že od daleč.

— Lažč, izdajalec! Kroginja tvojega sramokresa je zadeba v moj oklep in, če me ne bi varovala jeklena strajca, ležal bi jaz sedaj mrtev na tleh!

Nagovorjeni postane mrtvaško bled.

— Sovražnik te je podkupil, da me zavratno umoriš!

Obtoženec hoče govoriti, a beseda mu zastane v grlu.

— Obesite ga, on je naš izdajalec!

Razbarjena množica popade zatoženca, dvigne ga krišku, ter ga takoj nese k nekemu drevesu.

Ne proteče ni pet minut, že je izvršen orjakov ukaz.

(Dalje prih.)

kako drugo knjige v roki! S tem bi se marsikdo naučil kaj koristnega in lepega, o čemer nima sedaj niti pojma, in pri tem bi tudi — prihranil.

Posebno vi mladeniči, ne zapravljajte po nemarnem držaču časa, kadar imate prosti čas; vsemite rajše poučno knjige in čitajte naše slovensko glasilo „Edinstvo“, kateri list stane le bora 2 novčica, na katera vam gotovo ne bodo žal. S čitanjem „Edinstva“ izveste novosti, poučite se o našem narodnem življenju; duh se vam bodo bistri, da dospete do one stopinje omike in izobražbe, katero tirja sedanji vek v našem stanu. V tem ne smemo več tavati, kajti naši politični nasprotniki začeli so se posobno v zadnjem času z vso silo zaletati v nas, nasprotujejoči nam na vse mogoče načine. Premljajajoča o tem, poloti se človeka sveta jesa. In kako tudi ne, ko nam ne privolijo niti — besede božje v našem materinem jeziku. Ali smo res prišli tako daleč, da nam bodo brezverska gospoda odločevala tudi v verskih zadevah? Ljudje božji, pomislite: mestni „odjetje“ se božje, da bi utegnil nastati nerod v cerkvi, da bi se sv. misijon vrnil v slovenski jezik! Prisam vas „abrahamoveci“, kdo pa jo tisti, ki bi se upal kaliti mir v hiši božji? Mi Slovenci gotovo ne; že bi se pa vasi pravrkenci drznili storiti kaj tacega in na takem mestu, pokazali bi s tem, kam jih je privela vaša „avita cultura“. Nič ne de gospoda, le tako naprej! Korsika velja, le satirjajo nas, le pritiskejo nas v kot, saj nas ne ugonobite! Vajeni smo trpljenja ali vi glejte, da ne postanete sični počrešenemu volku, kateri je hotel spiti vso vodo iz mlake, da bi potem pojel namisljeni sir ali — ui ga mogel; — pobil je.

Nič ne de, če budem trpljeni, naj
Prišel bo dan ovete, za sto in sto krvic.

Ozirajo se na taka bresčtevila dejstva naših „pač“, ne smemo zaostajati, kajti časi so resni; buditi se moramo in vspodbujati k napredku.

Zatorej, dragi okolišani, postavite se na noge, kar vas je bolj razumnih! Poučujte in vspodbujte one, kateri so še v temi; poučujte jih, da tu smo mi doma na svoji zemlji, kjer ne smemo dopustiti, da bi nam gospodovali tuji. Tirajmo vsikdar in povsod svoje pravice, saj član 19. dñ. zak. dovoljuje vsaki narodnosti svoje pravo. Če spolnjujemo vse dolžnosti, katero nam nalaže država, če plačujemo davke in vse pristojbine kakor drugi narodi, zakaj pa ne bi imeli iste pravice, kakor jih imajo drugi narodi?

Še nekaj mi sili v pero. Često opazujem namreč, da se okolišani v svojih pravilih preved zatekajo k laškim odvetnikom, in to ne samo preprosti kmetje, ampak taki, ki se smatrajo izobraženimi in narodnimi. Če pa pomislijo, da so ravno ti laški odvetniki sklicali minoli mesec neko zborovanje, v katerem so se posvetovali, kako bi zapredili slovensko uredovanje, reševanje ulog v slovenskem jeziku pri c. kr. sodišču in spletih vse odpraviti, kar je pisano slovensko, gotovo ne bi hodili več k takim slovanom.

Ne redem, da vas ti ljudje ne bi vspremali in nagovarjali lepo in prijazno, kadar ste pri njih, to pa gotovo le zaradi zasluge. Kakor hitro pa jim obrnete hrbit, rogojo se vam ter vas celo nazivajo so „čavci“.

Dokler nismo imeli v mestu svojih odvetnikov, morali ste seveda zahajati k laškim, ali sedaj, ko imamo dva slovenska odvetnika in v kratkem dobimo še tretjega, sedaj ne treba več, da hodite k svojim nasprotnikom. Ako trebate odvetniške pomoči, zatečite se k slovenskemu odvetnikom, po geslu: „Svoji k svojim!“ Ob tej priliki mi prihaja na mišel sledovi slušaj.

Neka okolišanska vdova pooblastila je tržaškega beležnika, da jo zastopa v zapuščinskih zadevah po nje pok. soprogu.

Pred časom dobil je beležnik kot poobladečene vdove od c. kr. preture prisodno listino, ki je bila izdana v slovenskem jeziku, pa kaj se zgodi? Beležnik, ne bodi len, zavrnil je takoj ono listino s pritožbo, da se ista izda v italijanskem jeziku.

Ko je pa vdova, narodnjakinja, izvedla za to beležnikovo početje, pritožila se je ter odločno zahtevala, da se ista listina zopet izda v slovenskem jeziku. Tako je prav!

Radovedni smo na rešitev.

Čudno se mi zdi to početje beležnikovo, ko sem uverjen, da je popolnoma več slo-

vencev ionku in kateremu so Slovenci dali še lepega zasluga, — pa naj pravim, prijazni so nam le takrat, ko jim gre za zasluge, drugače pa nas hočejo ugonobiti.

Zapomnite si!

Nekdo.

Političke vesti.

Državni zbor. (Gospodska zbornica.) Včeraj je vspredjem gospodska zbornica razno po poslanski zbornici že vprete nadre — med temi tudi zakon o nedeljnem podišku — in se potem razširi na božične praznike.

Krisa na Ogorskem. Odstop ministra Wekerleva je torej dovršena stvar. To sta potrdila ministrica Wekerle in Lukac; s tem, da se na Dunaju nista hotela udeležiti posvetovanja gledajoč podkavljena južna Šlezisce, gotovo iz tega tehnega vraka, ker — nista več ministra. — Cesar se odpelje v Budimpešto dne 26. t. m. Dotlej se morajo časnikarji zadovoljiti s golimi kombinacijami. Židobilarska klika je uverjena, da se tudi prihodnje ministerstvo porodi in liberalne stranke; mi pa menimo, da pologoma mora priti do radikalnega preobrata v sistem, kajti tako ne more ostati, da bi od vlade doli negovali — kakor so dosegaj — oni isti Kočutov kult, ki je nezdravljiv z vitalnimi interesimi dinastije in z obstoječimi pogoji ukupne države.

Krisa na Bolgarskem. je rešena, se stavilo se je novo ministerstvo pod predsedništvom dosedanega ministarskega predsednika Stojlova.

Škandal v Italiji. Danes naglaša ves svet v svoji sodbi, da korupcija v Italiji je dosegla svoj vrhunc — še en korak dalje in splošni polom je neizogiven. Mnogo se govori in piše — ali opravičeno ali neopravičeno, nočemo preiskovati — o podkupljivosti nižjih uradnikov na Rusku, ali kaj je to proti dejству, da v Italiji najvišji uradniki zlorabljajo svojo moč in svoje uradno stališče v ta namen, da morejo stresati svoje prste — tuj denar. Celo „N. Fr. Presse“ — ta največja prijateljica sedanjih državnikov italijanskih ne more drugače, nego priponjava, da se je po objavljenju Giolittijevih pisem odprlo pred nami grozno močvirje gospodarskega popodenosti: Povedali smo že da si je gospod Francesco Crispi na trenotek pomagal s tem, da je izposlovil pri kralju — katerega poslednjega zaupanje učiva staršljak — dekret, s katerim je salutarni vrata poslanske zbornice. G. Crispi se je poslušil jako nevarnega orodja, ki se utegne naposled obrniti proti njemu samemu, kajti sedaj si ne upajo niti njegovi prijatelji trdit apoktično: Crispi je nedolžen, Crispi ni imel svojih rok v blagajnah rimske banke. Preprečil je za trenotek res nadaljuje škandala v zbornici, toda podnetil je obči sum nase. Toda Crispi je moč trde glave in trde volje, ki si misli: ako sem rekel A, reči moram tudi B. On se ne zadovoljuje s tem, da se posvetovanja zbornice odločile, ampak hoče naravnost raspustiti zbornico. Nove volitve bi se vrile potem v mesecu marcu. Toda to mu ne pomore, kakor ga tudi ne rešijo tistih 45 točeb, katere so se učitile v tej zadevi proti Giolittiju: škandal je preodiven, da bi ga bilo mogoče pokriti.

Dosedaj smo rekali radi: „Lažna Italija!“, odsetej bodemo morali reči: „Gnjila Italija“, gajila od nog do glave! Razsodnemu človeku je po takem lahko uganiti, koliko vrednosti je tak zaveznik, kojemu drž notranje korupcije ispodjeda življenja sile, tako, da vis nad propadom splošnega gospodarstva potoma.

Različne vesti.

Nadvojvodinja Štefanija. Nj. ces. in kr. Visokost, cesarskih udov, nadvojvodinja Štefanija odpotvala je včeraj iz Opatije na Dunaj. Po Božiču vrne se v Opatijo.

Imenovanje pri policiji. Cesar namestnik v Trstu imenoval je policijskega konceptnega velenika Mihaja Pertota koncipitom v področju c. kr. policijskega ravnateljstva v Trstu.

halj Bonetta v Trstu, Peter Spassapan v Goriči ter Josip Tuljach in Vincenc Kolec v Trstu.

Še ne mirujejo! Ker so istrski „Benjamini“ nekako smagali s svojim ropotanjem proti dvojezičnim napisom, misili smo, da bodo sedaj molčali, hvalični na naklonjenosti vlado. Toda ne! Ropotanje mora in morati. Virgli so se, kakor smo se sporočili o tem, na ministersko naredbo gledé porotnikov. Njih lojalnemu (?) liberalizmu (?) nikakor ne gre v glavo, zakaj naj bi sodili o Slovanih porotnikih, ki umejo vsaj otoženčev jesik. In zopet trenkajo protesti v ubogu ministerstvu. Tem „protestom“ pridružila se je včeraj občinska deputacija Višnjanska, odposlavši utok proti naredbi justičnega ministra na ministersko predsedništvo in na ministra za pravosodje. Ta „protest“ toži, da je okrožno sodišče v Rovinju v listini porotnikov na leto 1895. izpostilo vse Italijane, in pa jednega porotnika, ki je vrod in delavnat satelit gg. Spinčića in Laganje. (!) Sutkati in prevratiti pa snajo, ti ubogi, „zatirani istrski Labi“. Jednak „protest“ odpovedala je včeraj občina Novigrad.

Kje je resnica? Dopsnik „Picc. d. S.“ satrijuje nasproti „Popolu“, resnici na ljubo, da so odrekli škofovi zaupnici svoj podpis poleg don Revelanta še trije drugi častivredni italijanski duhovni, kajti isti ematrali so ta spis kot popolnoma političkega značaja.

Kje je torej resnica? „Popolo“ in „Adria“ trdita, da duhovni lačke narodnosti niso odrekli svojega podpisa, v tem ko „Piccolov“ dopsnik vstraja pri avoji trditvi?

Dobro označenje. „Reichspost“ piše povodom volitev v Pasinu: Na dejajih židovsko-liberalnih voditeljev v poslednjem času ni mogoče več presreti noko stopinjo smernosti. V Pasinu so se prilele ravnokar občinske volitve in tu gre gospodom italijanskem nekoliko trda na glasove. Da pa po dele svojemu predvidnemu porazu nekoliko nimbusa, zagnali so grozen spektakel o vplivanju na volitve od hrvatske strani in znana židovsko-liberalna fraza o slovenskih „hekaplanih“ prestavila se je jednostavno na židovsko-italijanski. Do tu bi bila stvar čisto po običaju, liberalcem vsikdar priljubljenem: vplivanje na volitve po odličnih osebah ali pa klobasic, kakor že pride, potem smagovalno slavje brez klobasic, toda s šampanjem za „čolji krog“, ako volitev ispadne po žolji, v nasprotnem slučaju krik o volilnem terorizmu in farjh-hujskaših.

V Pasinu pa tirajo nesramnost še dalje, tu brzjavljajo prijatelji orijentalskih Italjanov v Trstu — papeževemu nuncijsku, ker se duhovni slovenske narodnosti poslužujejo svoje politične pravice. Da, ravno tisti gospodje, ki zabranjujejo tržaškim Slovencem misljene v materinem jesiku, tako, da vladna oblast niti gotova ni, da bode mogla vzdrevati red radi njih demonstracij proti pobožnim vajam Slovencev, dà, isti gospodje, ki posredno delajo ovire tržaškemu šku v izvrševanju pastirskeih nalog, ti ljudje obrađajo se do papeževega nuncijskega, da bi isti zabranili slovenskemu duhovnikom izvrševati svoja državljanska prava. Jeli to italijansko ali — židovsko?

Za družbo sv. Cirilla in Metoda nabrali so nepatentovani bazoviski geometri po seštaku izvanrednega zajuterka na travniku, v družbi dveh „obelažnjivcev“ v Lipici 66 stot. „Pepi Floča“ dodal je še 10 stot. mesto ova ex oslu, kojega je mati iskala.

Sv. misijon v Komnu prepovedan. Iz Komna pišejo: Pri nas bi moral biti sv. misijon v döbi od nedelje 23. t. m., do 2. januvarja 1895. Ta misijon bil je že oznanjen v tukajšnji župni cerkvi. Sedaj pa se je pokazalo, da je treba popraviti cerkev, kajti glavni tram strešnega ogrodja se je vpognil in takó preti nevarnost, da se podere strela. Valedi tega je inženir po nalogu ces. namestništva preiskal streho ter našel, da je nevarnost velika. To je sporočil namestništu ter je isto ukazalo brzjavnim potom okrajnemu glavarstvu, da naj preporoči misijon.

Boj na vsej črti. Goriška notarska zbornica je sklenila, da mora biti notranji uradni jezik laški. „Soča“ pripominja k temu: „Torej tudi slovenski notarji morajo imeti vse svoje knjige, zapisnike itd. pisane v laškem jeku. Kakšna pravica je to!? — Eso, rojaki dragi, kakó nam vsljujejo boj na vsej črti. Pripravimo se!“

Goriški odvetniki in pa slovenština pri sodiščih. Jutri ob 10. uri dop. sestanejo se Goriški odvetniki v tamošnji magistratni dvorani, da protestujejo proti „razširjevanju slovenštine pri c. kr. sodiščih“. Verba movent, exemplia trahunt! Gospôdo mika menda vzgled Tržaških kolegov?

Cvetje avte culture. Iz Kopra nam pišejo: Sedaj, ko je obča pozornost obrnjena na občinske volitve v Pazinu, bode moj dopis nekoliko dolgočasen, a vendar ne bode škodilo, ako nekoliko proučujemo karakter slavnih rimljanskih potomcev v Kopru. Ljudje, kateri baje nekoliko več vedo od nas, neizvzemši g. dra. Rizzija, trdijo, da so Italijani nekaj grozno olikani, da še celo jedino olikani narod v Istri. Zakaj bi mi Slovenci, kateri smo v neposredni dotiki z Italijani, zanemarjali tako ugodno priliko in se ne učili olike od naših ljubeznejivih sosedov? Pazimo torej dobro, kaj oni delajo in pridno njih posnemajmo! Ko smo to storili, lahko stopimo pred svet in porečemo: Evo nas, tudi mi smo olikani.

Sedaj je v Kopru cirkus Zavatta. Kooperčani, mesto da bi bili veseli, da pride v to dolgočasno mesto kaj zabave, so g. Zavatiju tako nehvaležni, da so mu pred nekoliko dnevi prezeli po noči platnene zavese, s katerimi je pokrit cirkus. Vendar se je zdelo to junaštvo vrlim koperskim fakinom veliko premajhno, in radi tega metali so pri belem dnevu debelo kamenje v omenjeni cirkus. Da bi se preprečila kaka nesreča, morallo je objekt cirkusa samo braniti se proti tolpi fakinov. Kje pa je policija? prašal bode začudenit citatelj. Ne bodite no smešni, ali ne veste, da so stražarji v Kopru le za parado.

Mimogredé naj omenim, da se spozna lahonska ljubezen do umetnosti, da so morali lanski igralci tukajšnjega gledališča pobirati darove, ker bi jim drugače ne bilo mogoče odpotovati iz Kopra.

Iz verodostojnega vira sem poizvedel, da prileti včasih v učne sobe c. kr. učiteljišča med poukom kak kamen. Res čudno, kako čislano je kamenje v Kopru. Kaj bi bil Koper brez kamenja fakinom? Puščava, gola puščava, poginiti bimoralci od dolgega časa reveži. Seveda so fakini le marjonete.

K temu činu, mislim, da ne treba komentara, le to vprašanje mi sili v glavo, ali ni bilo na Primorskem mogoče dobiti bolj „ljubeznejivega“ mesta, kjer naj bi se bilo napravilo c. kr. učiteljišče?

Iz Podgrada nam pišejo: Marotti je pogorel pri denašnji kazenski razpravi. Tožil je pred. g. kapelana Hrušiškega zaradi razdaljenja časti in obrekovanja. Imel je seboj dva italijanska doktorja (Baseggio in Depiera). Sodišče oprostilo je otoženega, katerega je zastopal notar Dubrovč in obseglo Marottija na stroške.

K napadu v Solkanu. Svoječasno bila sta dva solkanska poljska čuvaja pri okrož. sodišču Goriškem obsojeni v preiskavi zaradi značega „napada“ na Solkanski cesti, o katerem napadu pa nihče ne zna ničesar, zaradi krivega pričanja na več tednov ječe. Kot podlaga obsojni služil je zapisnik, katerega je spisal slovenščine nezmožni sodni pristav gosp. Musina, v katerem pa je bilo nekaj zapisanega drugače, nego sta govorila poljska čuvaja (takó namreč trdita ona dva). Zagovornik g. dr. Stanič uložil je nično pritožbo na Dunaj in vsled tega vršila se je razprava in oba obsojenca bila sta oproščena. O tej razpravi lahonski listi kar molče, ker jim seveda — ni po volji.

Konec dolge pravde. Včeraj je končala pred tukajšnjim okrajnim, za mesto odrejenim sodiščem pravda dr. Camber-Freisinger. Ta dva gospoda sta se sprila, kakor smo svoječasno sporočili, nekega dné v gledališču „Fenice“, ker je odvetnik dr. Camber ojstro kritikoval gledališčno reklamo zagrinjalo, ki bi imelo služiti v reklami in industrijalcu Freisingerju. Padla je o tej priliki koja začušica, slišati bilo je marsikatero žaljivo besedo in dr. Camber je Freisingerja baje udaril s palico. Razprava bila je že neštevilnokrat odložena in tudi včeraj je predlagal Freisingerjev branitelj, dr. Richetti, da naj se zopet odloži. Sodnik in pa zastopnik državnega pravdnika nista pristala na to, zato je sodnik razglasil razsodbo. Sodnik spoznal je dr. Camberja krivim prestopkom po §. 411 kaz. zak. (navlaščne telesne poškodbe), Freisingerja pa krivim žalje-

nja na časti v smislu §§. 488 in 496 kaz. zakona in obsodil drja. Camberja na 25 gld. Freisingerja pa na 30 gld. globe. Oba sta prijavila utok proti obsodbi.

Obustavljena preiskava. Državno pravdištvo obustavilo je preiskavo proti izvoščku Antou Zaideršču iz Vrdele, kateri je bil na sumu, da je dne 12. avgusta t. l. ubil Auo Hrovatin v nje stanovanju v hiši št. 428 v ulici 8. Cilino. Zaideršča izpuštili so iz zapora.

Izginilo dekle. Dne 18. t. m. ostavila je 19letna Angelika Rabac svoje stanovanje v hiši št. 15 v ulici Sette Fontane. Ž njo nešlo je nekoliko obleke in drugih predmetov, vrednih 11 gld. Gospodinja, katera je bila iznajmila sobo dekle, prijavila je tatvino policiji, toda dekleta ni bilo mogoče najti. Včeraj dobila je teta Rabčeve, Marija S., dopisnicu od dekleta, v kateri jo javlja ista, da se hoče vstopiti v vodnjaku na dvorišču hiše št. 6 v ulici Donadoni. Marija S. prijavila je to grožnjo policiji, in organi polic. komisarijata v ulici Scussa iskali so včeraj popoludne „utopljenko“ v omenjenem vodnjaku, toda našli je niso. O dekletu ne ve nicesar niti njo zaročnik.

Policisko. Polic. oficijal gospod Tiz zapri je včeraj 28letnega bresposelnega Andreja Furlana iz Slapa pri Vipavi. Srečal ga je v ulici del Solitario, toda ko je Furlan zagledal policisce agenta, bežal je, kar so ga noge nesele. Dohiteli so ga v ulici Chiesza. Furlan je bil še izgnan iz Trsta, poleg tega ga ješča dež. sodišče v Ljubljani zaradi ropa. Pri Furlanu so našli nabit revolver, vrečico patron in pa ojster arp. — 34letnega težaka Pavla S. iz Pulja zapri so, ker je ukradel na trgu Rosario trgovcu Keratiju kos suknja, vrednega 3 gld.

Najnovejše vesti.

Peterburg 22. Glasom poročila službenega lista, je car v seji odbora za gradnjo sibirske železnice izstavljal nastopni govor: „Gospoda moja! Zapričetek gradnje popolne sibirske železnice je jeden največjih činov preslavnega vladanja mojega nepozabnega očeta. Da z Božjo pomočjo završim to izključno mirovno, kulturno podjetje, to ni le moja sveta dolžnost, ampak tudi presrčna želja, tembolj, ker mi je to stvar naložil moji dragi oče. Nadejam se torej, da z vašim sodelovanjem hitro in dobro završim zapričetek gradnju sibirske železnice“.

Glasom uradnega poročila znaša dolgost vseh v Sibiriji doslej zgradenih železnic 1518 vrst, to je nekoliko manj, kakor $\frac{1}{4}$ vse črte.

London 22. Kakor javlja „Bureau Ruter“ iz Tion-Tsina, odložila se je kitajska vlada po dolgem razpravljanju in obtekovanju, da odpošije na Japonsko posebnega pooblaščenca, kateremu bodo pričeli pogajanja za sklenjanje miru. Dotična cesarska naredba izide skoraj.

Trgovinske brzjavavke.

Budimpešta. Pionica za sponlad 6.7.22 Koruza za januar 1895 7.02 do 7.03. Ovoz za sponlad 5.93—5.95. Rž nova 6.25—6.35. Koruza stará 5.50 do 5.70.

Pionica nova od 78 kil. f. 6.65—6.70, od 79 kil. f. 6.70—6.75, od 80 kil. f. 6.75—6.80, od 81 kil. f. 6.80—6.85, od 82 kil. f. 6.85—6.90.

Jedrom 6.20—6.30; proso 6.00—6.60.

Pionica: Male ponudbe. Popraševanje omejeno tržišči. Prodalo se je 10.00 metr. stot. Vreme: lepo.

Praga. Neratinirani sladkor za december f. 11.62, januar f. 11.67. Nespremenjeno, lepo.

Praga. Centrifugalni novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpšiljatev precej f. 28.—28.50 Nov. marec 28.25—28.50 Concassez za november-marec 29.—29.

Cetvorni za november 29.75. V glavah (sodih) za konec decembra 30.—

Hrvaška. Kava Santos good average za decembra 91.25, za april 86.—, trž stalen.

Hamburg. Santos good average za decembra 72.—, marec 69.—, maj 68.25, trž stalen.

Novi York. Rdeča zimska pšenica padla je v minotovem tednu od 63 na 60%, in koruza 54%, na 51%, eta bushel.

Dunajska borza 23. decembra 1892

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	100.—	100.10
v srebru	100.—	100.—
Avtrijska renta v zlatu	124.—	124.30
v krounah	98.15	98.20
Kreditna akcija	398.30	398.60
London 10 Lst.	123.95	123.—
Napoleoni	9.85	9.85
100 mark	60.80	60.80
100 italij. lire	46.25	46.20

Tržne cene.

(Cene se razumejo na debelu in s carino vred.)

Domači pridelki	Cena od for. do for.
Fizol: Koks	100 K. 11.50 11.75
Mandoloni	10.50
svetlorudeči	9.50
temnorudeči	—
kanaréček	—

bobinjski beli veliki	100 K. 9.75
mali	9.—
zeleni, dolgi	—
okrogli	—
mehani hravski</	

Goved. Od 13. do 19. t. m. prodalo se je v Trstu 491 volov in 48 krav klavne živine in sicer 22 volov iz Kranjske, 302 iz Hrvatske, — iz Istre, 164 iz Bosne in 3 domači. Plačevali so se: voli iz Kranjske po f. 45— do 46.—; voli iz Hrvatske po f. 42.— do 43.—; iz Istre po f. —— do ——; iz Bosne po f. 43— do 44.— in domači po f. 45— do 46.—; domače krave po f. 43— do 44.— in krave iz Italije po f. —— do —— kvintal metve vase.

Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo se je v tem tednu po f. 3-75, II. vr. po f. 2-70 slama I. vr. po f. 2-70. in II. vr. po f. 2-25 kvintal.

Surovo maslo, jajca in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 93 do 95 nč., v part. od 30 do 50 kg. po 90 do 93 nč., furlansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po f. 1-04 do f. 1-06 in v part. od 30 do 50 kg. po 1.— do f. 1-04 kilogram. Tolminsko surovo maslo I. vrsti po f. 1-06 do 1-08 kilogram.

Jajca na debelo po f. 3-20 do 3-50 sto komadov.

Kokoši po f. 1-10 do 1-35 komad, pičeta po f. 1-50 do f. 1-80 par.

Krompir, navadni, na debelo po 3.— do 3-75 kvintal. R. M.

SVOJI K SVOJIM!

Gostilna Ivana Trevna v ulici Ma-
donina št. 29, se pripravlja slovenskemu občinstvu v obilen obisk. Točno se zmirom izvrstna istraka in okolična vina po najnižji ceni. Točna postreba z gor-
kimi in mrzlimi jedmi. 2-52

Bratje Ribarić, izdelovalniki oglja v sr. Petru, pripravljajo svoje zaloge v Trstu: via Ponderosa 1, Piazza della Valle 2, via Madonnina 2, Piazzetta Cordaiuoli 2, z uhodom tudi v ulici Torrente po najnižjih cenah. Oglje I. kakovosti karbonina, kok, deva na metro itd. Naročba se spremlja tudi z dopisnicami.

Zaloga piva
pivovarne bratov
Reininghaus v Steinfeldu — Gradec
in 156

zaloga kisle vode Mattoni's Giesshübler
pri

A. DEJAKU, junior,
v Trstu, via degli Artisti št. 8.
zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant

**Otvoritev novega
prenočišča in restavracije**
Al „Moncenisio“

Piazza delle Legne št. 1 in Via Torreto.
Podpisani pripravljajo slavnemu potovanemu občinstvu svoje popoloma novo sedežano in elegantno vrojeno prenočišče in restavracijo po zmerni ceni in poštenem postrebi.

Se števanjem

A. Tuzzi.

Jak. Klement
TRST
Via S. Antonio št. 1.

pripravljajo časitim svojim odjemnikom in slavnemu občinstvu

novo prispelo blago za možke in ženske oblike, volnene robe in pletene zavratnike, spodnje kitije pleteni in iz štofa, ogrinjalá iz flanel, barkent beli, sivi in raznobarvan, maje, spodnje hlače iz volne in kotonine, nogovice volnene in iz kotonine, rukavice, flanol za oblike, srajce bele in v raznih barvah, ovratnike, zapetnice, židane zavratnike za možke, dežnike, židane robe, čepice, volnene komade, volno za nogovice, kožuhovino in mafe, kakor tudi vse ostale predmete za pouk v ročnih delih v šolah po najnižjih cenah. Pri vseh naročbah zagotovljajo točno in pošteno postrebo.

Teodor Slabanja

srebar V GORICI (Görz) ulica Morelli 17 se pripravlja pred. duhovčini za napravo cerkevne posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: mon-Strane, kelihov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovnejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih vognju posrebrim in pozlatim.

Da si zamorašo tudi menj premožne cerkev omisliti razne cerkevne stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoj stavlji.

Ilustrirani cenik franko.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštnine franko! 2-24

Gostilna ANTONA VODOPIVCA

ulica Solitario št. 12

priporoča sl. občinstvu

pristno vipavsko vino,

kak r. n. pr.:

Črno, modra frankinja po 40, II. vrste po 32, belo rebulja po 36, riesling po 40 in sladki proskar po 48 kr. liter. — Družinam, od 5 litrov naprej, 4 kr. ceneje. Tudi prav domača kuhinja je na raspolago.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ (registrirana zadruga z omejenim poročtvom)

Via Molin Piccolo št. 1. I. nadstropje.

Daje posojila na menjico in intabulacijo proti 5% obrestim, na zastavo srečk in vrednostih papirjev pa proti 5½% obrestim. Od hranilnih ulog plačujejo po 4% obresti.

Uradni dnevi so:

Vsaki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoludne, soveda izvzemti nodelje in praznike. Izplačujejo se vsaki pondeljek od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoludne. Glavni deleži veljajo po 200 kron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 1 gld. ter znača vsaki delež 10 gld. 1-26

SVOJO VELIKO ZALOGO

olja iz oliv

priporoča 8-52

Enrico qm. Carlo Gortan

via Caserma 4, Trst (naspr. pivarni Pilsen)

Podpisani je kupil „en block“ od stejnega mesta trgovino

M. MILIC

na voglu Piazza Gadola in Via Nuova 27.

ter nasnanja p. n. občinstvu, da dodik jo storil potrebno prekrbeti trgovino z novim blagom, prodaja dosedanje blago po

najnižji razprodajalni ceni.

Pripravljajo se slav. slovenskemu občinstvu za mnogobrojno obiskovanje, bo ekli

Josip Rebech.

Dominik Lušin
v Kopru

priporavlja svojo veliko zalogu raznovrstne lesenine, kakor: trame, žagance, morale, dilo, pa tudi opko, apno, peseck itd.

Narodila izvršujejo se točno in po najnižji ceni. 104-2

„Tržaška Hranilnica“

(Cassa di Risparmio Triestina)

Sprejemlje denarne uloge v bankovcih od 50 nč. do vsakega zneska vsak dan v tednu razen praznikov, in to od 9-12. ure opoludne. Ob nedeljah pa od 10-12. ure opoludne. Obresti na knjilice 3%.

Plačuje vsak dan od 9-12. ure opoludne. Zneski do 100 gld. precej, preko 100 do 100 mora se odpovedati 3 dni in zneski preko 1000 gld. pa 5 dni.

Ekomoptuje menjice domicilirane na tržnem trgu po 1000 gld. 3%.

Posuje na drž. papirje avstro-ugarske do 1000 gld. po 4%.

Vsi zneski od 1000 do 5000 gld. po 5%.

Daje denar proti vključenju na posesti v Trstu.

Obresti po dogovoru. 2-24

T. r. t. dne 5. maja 1894.

Riunione Adriatica di Sicurtà

24-2 v Trstu.

Zavarjuje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in na morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892

Glavnica društva gld. 4.000.000 —

Premijna rezerva zavarovanja na življenje 13.326 346-98

Premijna rezerva zavarovanja proti ognju 1.632.248 22

Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju 49.465.07

Reserva na razpolaganje 500.000 —

Reserva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A) 333.822.42

Reserva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B) 243.331.83

Reserva specijalnih dobitkov zavarovanja na življenje 500.000 —

Občna rezerva dobitkov 1.187.164.86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši).

Lepa hiša

z previ nadstropji, pol ure oddaljena od Trsta, ob cesti na Prosek, prav pripravljena za prodajalnico ali gostilno, je na prodaj. — Natančneje se poizvē v Kavarni Commercio pri Jos. Vodopivec.

Krojačnica za možke,
spojena z izdelovanjem perila
za možke in ženske

A. ŠČUKA

Via Farneto. TRST, št. 34, I nadst.

p. iporča se za vsakovrstna dela kro-

jaške obrti za možke oblike, kakor tudi

za izdelovanje perila za možke in ženske

Delo izvrši natančno po meri in cenō.

FRIDERIK SIEMENS

Dunaj.

Tovarna e. k. priv. aparativ za razsvetljavo in kurjavo.

IX/2. Alserstrasse 20.

Najnovejša plinova svetiljka za zunanj razsvetljavo:

Regenerativni plinov solnčni gorilec

75 odstotkov ceneje, kakor električne bočne svetiljke,

a daje njim jednak svetlost.

Nadalje za dvorane, delavnice, prodajalnice i. t. d.

staroizkušene ventilujuče re-

generativne plinove svetiljke ter

plinove svetiljke v steklu,

katero se morejo rabiti povsod in in primerne za

vse slučaje. Uvedeno so po vsem svetu.

Ceniki in proračuni zastonj.

Glavni zastonnik za Trst: HENRIK WAGNER, Via Carintia 4.

azgrejevanje stanovanj,
kakor tudi cerkv, šol, dvoran, prostorov itd.

je mogoče le po

Siemens-ovim za gas (plin) prirejenim pečim

ki se lahko ogrevajo

brez oglja, brez pepela, brez sramu, so najpri-

kladnejše in najzdravljave

vsled razprostujajoče se gorkote!

Najboljša peč kar se destaja moči razgrejevanja ali trpljenosti.

Mnogo najboljših priznanj.

FRIDERIK SIEMENS, Dunaj, IX/2

0. kr. priv. tovarna aparativ za razsvetljavo in kurjavo.

ZALOGA V TRSTU PRI TVRDKI

Carl Greinitz Neffen.

I. Singerstrasse

15,

Dunaj.

J. PSEHOFERJA

lekarna

Zum goldenen

Reichsapfel".

Kričitelne kroglice, prej imenovane univerzalne kroglice zaslužijo to ime po vsej pravici, kajti v resnici jo mnogo boljši, pri katerih so te kroglice pokazale svoj izvrstan učinek

Zo več desetletij so te kroglice povsed razširjeno in malo družin uteg